

15.4.2024

A9-0300/2

Tarkistus 2

Irene Tinagli

Talous- ja raha-asioiden valiokunnan puolesta

Mietintö

A9-0300/2023

Alfred Sant

Osakkeidensa ottamista kaupankäynnin kohteeksi pk-yritysten kasvumarkkinalla hakevien yritysten moniääniosakerakenteet

(COM(2022)0761 – C9-0416/2022 – 2022/0406(COD))

Ehdotus direktiiviksi

–

EUROOPAN PARLAMENTIN TARKISTUKSET*

komission ehdotukseen

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON

DIREKTIIVI (EU) 2024/...,

annettu ...,

**osakkeidensa ottamista kaupankäynnin kohteeksi *monenkeskisessä*
kaupankäyntijärjestelmässä hakevien yritysten moniääniosakerakenteista**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen

50 artiklan 1 kohdan, 50 artiklan 2 kohdan g alakohdan ja 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

* Tarkistukset: uusi tai muutettu teksti merkitään lihavoidulla kursiivilla, poistot symbolilla ■ .

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean **23 päivänä maaliskuuta 2023** antaman lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä²,

¹ ***EUVL C 184, 25.5.2023, s. 103.***

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, annettu

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Jotta voidaan lisätä *listautumisen houkuttelevuutta ensisijaisesti pienten ja keskisuurten yritysten, jäljempänä 'pk-yritykset', suosimiin kauppapaikkoihin, kuten pk-yritysten kasvumarkkinoille ja muihin monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin, ja siten parantaa pk-yritysten kykyä hankkia varoja kyseisissä monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä* ja vähentää niiden yritysten eriarvoisuutta, jotka hakevat sisämarkkinoilla osakkeidensa ottamista kaupankäynnin kohteeksi, on tarpeen puuttua sääntelystä johtuviin esteisiin, jotka vaikuttavat pääsyyn monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin.
- (2) Pelko määräysvallan menettämisestä yrityksessä on *merkittävä tekijä*, joka estää määräysvaltaa käyttäviä osakkeenomistajia hakeutumasta *julkisille markkinoille, kuten monenkeskiseen kaupankäyntijärjestelmään*. Osakkeiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi merkitsee yleensä määräysvaltaa käyttävien osakkeenomistajien omistuksen laimentumista, mikä vähentää heidän vaikutusvaltaansa investointeja ja toimintaa koskevissa tärkeissä päätöksissä. Yritystä koskevan määräysvallan säilyttäminen voi olla erityisen tärkeää määräysvaltaa käyttäville osakkeenomistajille startup-yrityksissä ja sellaisissa yrityksissä, joilla on huomattavia etukäteiskustannuksia edellyttäviä pitkäaikaisia hankkeita, sillä ne saattavat haluta toteuttaa visiotaan joutumatta liian alttiiksi markkinoiden heilahteluille.

- (3) Yritysten olisi voitava *edellyttäen, että unionin oikeudessa ja kansallisessa lainsäädännössä säädetyistä takeista ei muuta johdu*, valita sellaiset *pääoma- ja omistajaohjausrakenteet*, jotka sopivat parhaiten niiden kehitysvaiheeseen, mikä voidaan toteuttaa muun muassa antamalla ■ määräysvaltaa käyttäville osakkeenomistajille mahdollisuus säilyttää määräysvalta myös yritysten hakeuduttua *monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin, joihin kuuluvat myös* pk-yritysten kasvumarkkinat, ja hyödyntää näissä järjestelmissä käytävän kaupankäynnin etuja, kunhan turvataan edelleen sellaisten ■ osakkeenomistajien oikeudet, *joiden osakkeilla on pienempi äänivalta*.
- (4) Moniääniosakerakenne on *eräänlainen määräysvaltaa lisäävä* mekanismi, jonka avulla määräysvaltaa käyttävät osakkeenomistajat voivat säilyttää päätösvaltansa yrityksessä ja samalla hankkia varoja yleisöltä. Moniääniosakerakenteeseen *kuuluu* vähintään kaksi erillistä osakelajia, joilla on *kullakin* eri määrä *ääniä osaketta kohti*. Tällaisessa *rakenteessa* ainakin yhdellä osakelajilla on pienempi *määrä ääniä osaketta kohti* kuin toisella (tai useammalla) äänivaltaisella osakelajilla. Osake, johon liittyy *suurempi äänimäärä*, on moniääniosake. *Moniääniosakerakenteessa äänimäärien erot eivät määräydy ainoastaan osakkeiden eri nimellisarvojen perusteella*.
- (5) *Tämän direktiivin soveltamisalaan eivät kuulu muut* määräysvaltaa lisäävät ja *äänivaltaa* hyödyntävät mekanismit kuin moniääniosakerakenteet, *kuten* äänivallattomien ■ osakkeiden *ja sellaisten osakkeiden liikkeeseenlasku, jotka antavat veto-oikeuden tiettyihin päätöksiin*.
- (6) Lojaalisuusosakkeet ■ antavat *lisää ääniä* osakkeenomistajalle ■ , joka pitää hallussaan näitä osakkeita määrätyn ajan ja täyttää tietyt edellytykset. *Näin ollen* lojaalisuusosakkeet ovat *määräysvaltaa lisäävä mekanismi*, jonka tarkoituksena on pikemminkin edistää ■ pitkäjänteisempää omistajuutta osakkeenomistajien keskuudessa kuin lisätä yleisöltä saatavien varojen hankkimisen houkuttelevuutta. Näin ollen lojaalisuusosakkeita ei ole aiheellista sisällyttää tämän direktiivin soveltamisalaan.

- (7) Moniääniosakerakenteita koskevissa kansallisissa säännöksissä on huomattavia eroja eri jäsenvaltioiden välillä. Joissakin jäsenvaltioissa moniääniosakerakenteet on sallittu, kun taas toisissa ne on kielletty. Joissakin jäsenvaltioissa tämä kieltö koskee ainoastaan julkisia osakeyhtiöitä, kun taas toisissa sitä sovelletaan kaikkiin yrityksiin. Kansallisten järjestelmien erot aiheuttavat esteitä pääoman vapaalle liikkuvuudelle sisämarkkinoilla **ja** luovat eri jäsenvaltioissa toimiville yrityksille epätasapuoliset toimintaedellytykset. Jos moniääniosakerakenteet kieltävässä jäsenvaltiossa toimivat yritykset **haluavat ottaa käyttöön moniääniosakerakenteen ja hakea osakkeidensa ottamista kaupankäynnin kohteeksi markkinoilla, niiden** on siirryttävä toiseen jäsenvaltioon tai jopa unionin ulkopuolelle, **mikä lisää niiden kustannuksia.** Joissakin tapauksissa yritykset saattavat näiden korkeampien kustannusten vuoksi päättää olla hankkimatta varoja yleisöltä, mikä voi rajoittaa niiden varainhankintamahdollisuuksia. Tällaiset näkökohdat ovat erityisen tärkeitä pk-yrityksille ja startup-yrityksille, joilla ei ole taloudellisia resursseja näiden kustannusten kattamiseen.
- (8) **Salliakseen yritysten hakea osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä** ilman, että yrityksissä määräysvaltaa käyttävien osakkeenomistajien on luovuttava määräysvallasta, **jäsenvaltioiden olisi annettava yrityksille mahdollisuus ottaa käyttöön moniääniosakerakenteita tai muuttaa niitä, jotta ne voivat hakea osakkeidensa ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Tällaisen mahdollisuuden ehtona ei saisi olla sellaisten osakkeiden taloudellisten oikeuksien lisääminen, jotka eivät ole moniääniosakkeita** ■ .

(9) *Osakkeiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla soveltuu paremmin suuremmille ja kypsemille yrityksille, kun taas monenkeskiset kaupankäyntijärjestelmät soveltuvat yleensä paremmin pk-yrityksille. Tämän lisäksi monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin kuuluvat pk-yritysten kasvumarkkinat suunniteltiin erityisesti pk-yrityksille tarkoitetuiksi kauppapaikoiksi, joiden sääntelyssä otetaan huomioon pk-yritysten erityispiirteet. Kaikki yritykset, joiden arvopaperit on listattu monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä, eivät kuitenkaan ole pk-yrityksiä. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/65/EU³ edellytetään, että pk-yritykset muodostavat vähintään 50 prosenttia liikkeeseenlaskijoista, joiden rahoitusvälineet otetaan kaupankäynnin kohteeksi pk-yritysten kasvumarkkinoilla. Muiden kuin pk-yritysten arvopaperit ovat yleensä likvidimpiä, joten niiden ottaminen monenkeskisiin kaupankäyntijärjestelmiin mahdollistaa sen, että näihin järjestelmiin kertyy suuremmat kaupankäyntipalkkiot liiketoimintamallinsa kannattavuuden säilyttämiseksi. Jotta tilanne olisi sijoittajille selkeä, kaikkiin pk-yritysten kasvumarkkinoilla toimiviin liikkeeseenlaskijoihin sovelletaan kuitenkin tällä hetkellä samoja sääntöjä niiden koosta riippumatta. Sama koskee kaikkia liikkeeseenlaskijoita muissa monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä. Sen vuoksi on asianmukaista, että oikeutta ottaa käyttöön tai muuttaa moniääniosakerakenteita, jotta voidaan hakea osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi, sovelletaan kaikentyyppisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132⁴ liitteessä II lueteltuihin yhtiöihin siltä osin kuin ne voivat kansallisen lainsäädännön nojalla laskea liikkeeseen osakkeita ja hakea osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä.*

³ *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).*

⁴ *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1132, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista (kodifikaatio) (EUVL L 169, 30.6.2017, s. 46).*

- (10) Jäsenvaltioiden olisi voitava ottaa käyttöön tai pitää voimassa kansallisia säännöksiä, joiden nojalla yritysten sallitaan ottaa käyttöön ***tai muuttaa moniääniosakerakenteita*** muihin tarkoituksiin kuin osakkeiden ottamiseen ■ kaupankäynnin kohteeksi ***monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä***. Tähän sisältyy ***muun muassa*** sen salliminen, että yritykset voivat ottaa käyttöön ***tai muuttaa moniääniosakerakenteita***, kun ne hakevat osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi ■ säännellyllä markkinalla, tai sen varmistaminen, että yksityiset osakeyhtiöt voivat ottaa käyttöön ***tai muuttaa moniääniosakerakenteita***, ***vaikka ne eivät aio*** hakea osakkeidensa ottamista kaupankäynnin kohteeksi. Tämä ***koskee myös*** tapauksia, joissa yritykset siirtyvät ***monenkeskisestä kaupankäyntijärjestelmästä*** säännellylle markkinalle ja säilyttävät samalla moniääniosakkeensa. ***Jäsenvaltioiden olisi myös voitava kieltää tai rajoittaa moniääniosakerakenteita, joilla on muu tarkoitus kuin osakkeiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.***
- (11) ***Moniääniosakerakenteen käyttöönotto tai muuttaminen, kun tarkoituksena on hakea osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi, edellyttää yleensä yrityksen yhtiöjärjestyksen muuttamista. Jotta voidaan varmistaa osakkeenomistajien oikeudenmukainen kohtelu, jäsenvaltioiden olisi vaadittava, että moniääniosakerakenteen käyttöönotto tai muuttaminen, jotta voidaan hakea osakkeiden ottamista ■ kaupankäynnin kohteeksi, sekä moniääniosakerakenteen myöhempi muuttaminen tavalla, joka vaikuttaa äänioikeuksiin, edellyttäisi päätöksen tekemistä osakkeenomistajien yhtiökokouksessa, jäljempänä 'yhtiökokous', vähintään määräenemmistöllä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos osakelajeja on useita, tällaisista päätöksistä olisi järjestettävä erillinen äänestys kunkin sellaisen osakelajin suhteen, joita koskeviin oikeuksiin päätös vaikuttaa.***

(12) *Yrityksillä olisi oltava joustavuutta moniääniosakerakenteiden käyttöönoton tai muuttamisen ajoituksen suhteen, edellyttäen että kyseisen käyttöönoton tai muuttamisen tarkoituksena on hakea osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Jäsenvaltiot eivät saisi estää yrityksiä ottamasta käyttöön tai muuttamasta moniääniosakerakenteita ennen osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava vaatia, että käytettäessä suurempaa äänivaltaa, jossa on kyse moniääniosakkeisiin liittyvästä muihin osakelajeihin verrattuna suuremmasta äänimäärästä, edellytyksenä on, että yrityksen osakkeet otetaan kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Tällöin moniääniosakkeilla olisi kaupankäynnin kohteeksi ottamiseen saakka oltava sama äänimäärä kuin yrityksen muilla osakelajeilla. Näin varmistettaisiin, että moniääniosakkeet edistävät nimenomaisesti kaupankäynnin kohteeksi ottamista monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.*

█

(13) *Moniääniosakerakenne saattaa lisätä riskiä siitä, että määräysvaltaa käyttävät osakkeenomistajat hankkivat yritykseltä yksityisiä etuja. Jäsenvaltioissa, joissa moniääniosakkeet ovat jo sallittuja, säädetään takeista sellaisten osakkeenomistajien suojelemiseksi, joiden osakkeilla on pienempi äänimäärä. Nykyiset takeet vaihtelevat jäsenvaltioittain kansallisten erityispiirteiden ja erilaisten yhtiöoikeusjärjestelmien vuoksi. Tästä vaihtelusta huolimatta ja ottaen huomioon erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 50 artiklan 2 kohdan g alakohdassa vahvistetut sisämarkkinoiden tavoitteet, moniääniosakerakenteita koskevassa kansallisessa lainsäädännössä noudatettavia lähestymistapoja, jotka liittyvät sellaisten █ osakkeenomistajien etujen suojaan, joiden osakkeilla on pienempi äänimäärä, olisi koordinoitava niiden yritysten osalta, jotka käyttävät tämän direktiivin mukaista oikeuttaan ottaa käyttöön moniääniosakerakenne tai muuttaa sitä, kun tarkoituksena on hakea osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.*

(14) *Niitä yrityksiä koskevassa koordinoitussa lähestymistavassa, jotka käyttävät tämän direktiivin mukaista oikeuttaan ottaa käyttöön moniääniosakerakenne tai muuttaa sitä, kun tarkoituksena on hakea osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, jäsenvaltioiden olisi säädettävä osakkeenomistajien oikeudenmukaisesta kohtelusta ottamalla käyttöön moniääniosakerakenteiden suunnittelua koskeva rajoitus, jossa vahvistetaan moniääniosakkeisiin liittyvän äänimäärän ja pienimmän äänimäärän osakkeiden äänimäärän välinen enimmäissuhde. Vaihtoehtoisesti jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön niitä päätöksiä koskeva rajoitus, jotka hyväksytään yhtiökokouksessa annettujen äänten määräenemmistöllä, lukuun ottamatta yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenten nimittämistä ja erottamista koskevia päätöksiä ja näiden elinten tekemiä operatiivisia päätöksiä, jotka toimitetaan yhtiökokoukselle hyväksyttäväksi ja joiden osalta edellytetään, että määräenemmistö lasketaan annettujen äänten kokonaismäärän perusteella ja joko yhtiökokouksessa edustettuna olevan osakepääoman tai yhtiökokouksessa edustettuina olevien osakkeiden määrän perusteella taikka annettujen äänten kokonaismäärän perusteella ja kussakin osakelajissa, jota päätös koskee, annettujen äänten perusteella, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin (EU) 2017/1132 soveltamista. Tätä direktiiviä sovellettaessa päätöksen olisi katsottava vaikuttavan osakelajiin, jos päätöksellä on kielteinen vaikutus kyseisen osakelajin osakkeenomistajien oikeuksiin.*

- (15) Jäsenvaltioilla olisi *oltava* harkintavalta ottaa käyttöön *ja pitää voimassa lisätakeita, kuten raukeamislausekkeita*, sellaisten osakkeenomistajien *etujen* riittävän suojan varmistamiseksi, *joilla ei ole hallussaan moniääniosakkeita*. Jäsenvaltioiden olisi arvioitava *kyseisten* lisätakeiden asianmukaisuutta ottaen huomioon niiden vaikuttavuus *tällaisten* osakkeenomistajien **█** etujen suojaamisessa ja varmistettava samalla, että takeet eivät heikennä moniääniosakerakenteiden tarkoitusta, *muun muassa moniääniosakkeiden haltijoiden* mahdollisuutta vaikuttaa *yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenten nimittämiseen ja erottamiseen ja siten yrityksen operatiivisiin* päätöksiin. *Toimittaessaan komissiolle tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset jäsenvaltioiden olisi toimitettava komissiolle myös mahdolliset lisätakeet*, mukaan lukien *lisätakeisiin tehdyt muutokset. Komissio ilmoittaa mahdollisista lisätakeista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010⁵ perustetulle Euroopan valvontaviranomaiselle (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen).*
- (16) Sijoittajien luottamus perustuu yrityksiä koskevien täsmällisten *ja kattavien* tietojen julkistamiseen, joka *on tarpeen* myös tietoon perustuvien sijoituspäätösten tekemiseksi. Sijoittajansuoja ja markkinoiden tehokkuus *edellyttävät* tietoon perustuvien sijoituspäätösten tekemistä. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi edellytettävä, että yritykset, *jotka käyttävät tämän direktiivin mukaista oikeuttaan ottaa käyttöön moniääniosakerakenne tai muuttaa sitä, julkaisevat esitteessään tai listalleottoa koskevassa asiakirjassa tiedot* osakerakenteestaan **█** kaupankäynnin kohteeksi *monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä* ottamisen yhteydessä, *jos yritys julkaisee tällaisen esitteen tai asiakirjan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden* olisi myös *edellytettävä, että yritykset, jotka käyttävät tämän direktiivin mukaista oikeuttaan ottaa käyttöön moniääniosakerakenne tai muuttaa sitä, kun tarkoituksena on hakea osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, julkaisevat nämä tiedot osakerakenteestaan lakisäätöisessä vuotuisessa tilinpäätöskertomuksessaan sen*

⁵ *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).*

jälkeen, kun niiden osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi, silloin kun kyseisiä tietoja ei ole aiemmin julkaistu tai ne ovat muuttuneet viimeisimmän julkaisemisen jälkeen.

(17) *Jäsenvaltioiden olisi edellytettävä, että yritykset mainitsevat niiden osakkeiden siirrettävyyttä koskevista mahdollisista rajoituksista yrityksen osakerakennetta koskevissa tiedoissa, jotka on sisällytettävä esitteisiin, listalleottoa koskeviin asiakirjoihin tai vuotuisen tilinpäätöskertomukseen. Tiedoissa olisi myös mainittava, onko olemassa äänioikeuksia koskevia rajoituksia, mukaan lukien tiettyä prosenttiosuutta tai äänimäärää hallussaan pitävien äänioikeuksien rajoittaminen, äänioikeuksien käytölle asetetut määräajat tai järjestelmät, joilla osakkeisiin liittyvät taloudelliset oikeudet ja osakkeiden hallussapito on erotettu toisistaan. Yritysten, jotka käyttävät tämän direktiivin mukaista oikeuttaan ottaa käyttöön moniääniosakerakenne tai muuttaa sitä, kun tarkoituksena on hakea osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, olisi lisäksi julkistettava, siltä osin kuin se on yrityksen tiedossa, niiden moniääniosakkeiden haltijoiden henkilöllisyys, jotka edustavat vähintään viittä prosenttia yrityksen kaikkien osakkeiden äänimäärästä, jäljempänä 'suuret osakkeenomistajat', ja niiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden henkilöllisyys, joilla on oikeus käyttää äänioikeuksia suurten osakkeenomistajien puolesta. Tämä antaisi sijoittajille suuren yleisön edustajina mahdollisuuden tehdä tietoon perustuvia päätöksiä ja vahvistaisi siten niiden luottamusta hyvin toimiviin pääomamarkkinoihin. Kun yrityksen omistajat haluavat säilyttää päätösvaltansa yrityksessä ja samalla hankkia varoja julkisilta markkinoilta, tiedot muun muassa suurista osakkeenomistajista ovat tarpeen, jotta mahdolliset sijoittajat voivat tehdä järkeviä sijoituspäätöksiä. Luonnollisten henkilöiden tapauksessa henkilöllisyyden julkistaminen olisi rajoitettava heidän nimeensä.*

- (18) *Jotta voidaan edistää läpinäkyvyyttä, tietämystä yleisön keskuudessa ja tietoon perustuvien investointipäätösten tekemistä, olisi yksilöitävä selkeästi niiden yritysten osakkeet, joilla on moniääniosakerakenteita. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi sisällyttämällä tällaisten yritysten osakkeiden nimeen tunnusmerkki, jota monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät markkinatoimijat tai sijoituspalveluyritykset käyttävät. Jotta voidaan varmistaa johdonmukainen yhdenmukaistaminen, arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi laadittava luonnoksia teknisiksi sääntelystandardeiksi ottaen huomioon vakiintuneet markkinastandardit ja hyvin toimivat käytännöt. Näissä teknisten sääntelystandardien luonnoksissa olisi ainoastaan yksilöitävä kyseiset osakkeet, eikä niissä siten pitäisi puuttua osakkeiden kansallisiin luokitusjärjestelmiin. Komissiolle olisi siirrettävä valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä kyseiset teknisten sääntelystandardien luonnokset SEUT 290 artiklan mukaisilla delegoiduilla säädöksillä ja asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.*
- (19) *Lisäksi on tärkeää, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin moniääniosakkeisiin liittyvää suurempaa äänivaltaa ei käytetä siten, että yrityksiä estetään noudattamasta sovellettavaa unionin ympäristö- tai perusoikeuslainsäädäntöä.*
- (20) *Tämä direktiivi ei rajoita henkilötietojen suojaa eikä etenäkään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁶ soveltamista.*

⁶ *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).*

- (21) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli lisätä yritysten varainhankintavaihtoehtoja ja lisätä **monenkeskisten kaupankäyntijärjestelmien** houkuttelevuutta, vaan ne voidaan toimenpiteiden laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa **paremmin** unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (22) Jotta voidaan ottaa huomioon markkinoiden kehitys, unionin oikeuden muilla aloilla tapahtuva kehitys tai jäsenvaltioiden kokemukset tämän direktiivin täytäntöönpanosta, komission olisi tarkasteltava tätä direktiiviä uudelleen **neljän** vuoden **kuluessa** sen **voimaantulopäivästä arvioidakseen muun muassa sen soveltamisalan laajentamisen asianmukaisuutta.**

- (23) Jäsenvaltiot ovat selittävästä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman⁷ mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Lainsäätäjä pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista tämän direktiivin osalta perusteltuna.
- (24) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁸ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa **6 päivänä helmikuuta 2023**⁹,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

⁷ EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

⁸ *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).*

⁹ *EUVL C 65, 22.2.2023, s. 2.*

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä säädetään yhteisistä säännöistä moniääniosakerakenteille yrityksissä, jotka hakevat osakkeidensa ottamista kaupankäynnin kohteeksi **monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä, joihin kuuluvat pk-yritysten kasvumarkkinat**, ja joiden osakkeita ei ole vielä otettu kaupankäynnin kohteeksi **monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai säännellyllä markkinalla**.
2. **Jäljempänä olevaa 5 artiklan 4 kohtaa sovelletaan myös yrityksiin, joilla on moniääniosakerakenne ja joiden osakkeet on jo otettu kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.**

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) ’yrityksellä’ oikeushenkilöä, jonka yhtiömuoto on jokin direktiivin (EU) 2017/1132 liitteessä **II** luetelluista yhtiömuodoista **ja joka voi kansallisen lainsäädännön nojalla laskea liikkeeseen osakkeita ja hakea osakkeidensa ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä;**

- b) 'moniääniosakkeella' erilliseen osakelajiin kuuluvaa osaketta ■ , jolla on **suurempi osakekohtainen äänimäärä** kuin jollakin toisella osakelajilla, johon liittyy äänivalta yhtiökokouksessa päätettävissä asioissa ■ ;
- c) 'moniääniosakerakenteella' yrityksen osakerakennetta, joka sisältää vähintään yhden moniääniosakelajin;
- d) 'säännellyllä markkinalla' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 21 alakohdassa määriteltyä **säänneltyä markkinaa**;
- e) 'monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 22 alakohdassa määriteltyä **monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää**;
- f) 'pk-yritysten kasvumarkkinalla' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 12 alakohdassa määriteltyä pk-yritysten kasvumarkkinaa.

■

3 artikla

Moniääniosakerakenteen käyttöönotto tai muuttaminen ennen osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **yrityksellä, jonka osakkeita ei vielä ole** otettu kaupankäynnin kohteeksi **säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä**, on oikeus ottaa käyttöön moniääniosakerakenne siinä tarkoituksessa, että **sen** osakkeita otetaan kaupankäynnin kohteeksi **monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä**. **Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yrityksen päätös moniääniosakerakenteen käyttöönotosta tehdään yhtiökokouksessa vähintään määränemmistöllä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa moniääniosakerakenteen käyttöönoton ehdoksi sitä, että sellaisten osakkeiden taloudellisia oikeuksia lisättäisiin, joilla ei ole suurempaa äänivaltaa.**
Jos osakelajeja on useita, moniääniosakerakenteen käyttöönottoa koskevasta päätöksestä on ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa myös järjestettävä erillinen äänestys kunkin sellaisen osakelajin suhteen, joita koskeviin oikeuksiin päätös vaikuttaa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun oikeuden piiriin **on kuuluttava** yrityksen oikeus ottaa käyttöön moniääniosakerakenne ennen kuin se hakee **osakkeidensa** ottamista kaupankäynnin kohteeksi **monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä**.

3. Jäsenvaltiot voivat asettaa moniääniosakkeisiin liittyvän suuremman äänivallan käyttämisen ehdoksi sen, että *yrityksen* osakkeet *on otettu kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.*
4. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä ei estä yrityksen osakkeiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi sillä perusteella, että yritys on ottanut käyttöön moniääniosakerakenteen 1 kohdan mukaisesti.*
5. *Tätä artiklaa sovelletaan soveltuvin osin myös yritykseen, jonka osakkeita ei vielä ole otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, jos tämä yritys päättää muuttaa olemassa olevaa moniääniosakerakennetta siinä tarkoituksessa, että sen osakkeita otetaan kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä.*

4 artikla

Takeet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, **että yrityksillä, joilla on moniääniosakerakenne ja joiden osakkeet on tarkoitus ottaa tai on jo otettu kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä sen jälkeen, kun ne ovat käyttäneet 3 artiklan mukaista oikeuttaan, on käytössään asianmukaiset takeet** sellaisten osakkeenomistajien etujen riittävän suojan varmistamiseksi, joilla ei ole hallussaan moniääniosakkeita. Tätä varten jäsenvaltioiden on
 - a) varmistettava, että yrityksen päätös moniääniosakerakenteen **muuttamisesta tavalla**, joka vaikuttaa **osakkeiden** äänimäärään, tehdään **yhtiökokouksessa vähintään** määräenemmistöllä kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja että **tällaisesta päätöksestä** järjestetään erillinen äänestys kunkin sellaisen **osakelajin** suhteen, **joiden** oikeuksiin päätös vaikuttaa;
 - b) rajoitettava moniääniosakkeiden **vaikutusta yhtiökokouksen päätöksentekoprosessiin** ottamalla käyttöön **vähintään** yksi seuraavista:
 - i) **moniääniosakkeisiin liittyvän äänimäärän ja pienimmän äänimäärän osakkeiden äänimäärän välinen** enimmäissuhde ;

- ii) *vaatimus siitä, että yhtiökokouksessa määräenemmistöllä annettujen äänten kansallisen lainsäädännön mukaisesti tehdyt päätökset, lukuun ottamatta yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelinten jäsenten nimittämistä ja erottamista koskevia päätöksiä ja näiden elinten tekemiä operatiivisia päätöksiä, jotka toimitetaan yhtiökokoukselle hyväksyttäväksi, on hyväksyttävä*
- 1) *kansallisen lainsäädännön mukaisesti määräenemmistöllä sekä annetuista äänistä että joko kokouksessa edustettuna olevasta osakepääomasta tai kokouksessa edustettuina olevien osakkeiden lukumäärästä; tai*
 - 2) *kansallisen lainsäädännön mukaisesti määräenemmistöllä annetuista äänistä ja järjestämällä erillinen äänestys kunkin sellaisen osakelajin suhteen, joiden oikeuksiin päätös vaikuttaa.*

2. Jäsenvaltiot voivat säätää muista takeista *sellaisten osakkeenomistajien etujen* riittävän suojan varmistamiseksi, *joilla ei ole hallussaan moniääniosakkeita*. Tällaisiin takeisiin voivat kuulua erityisesti *säännökset, joilla varmistetaan se, että moniääniosakkeisiin liittyvää suurempaa äänivaltaa ei enää ole olemassa*

- a) sen jälkeen, kun moniääniosakkeet siirtyvät kolmansille osapuolille niiden alkuperäisen haltijan kuoleman, oikeustoimikelvottomuuden tai eläkkeelle siirtymisen jälkeen (siirtooperusteinen raukeamislauseke);

- b) tietyn ajanjakson jälkeen (aikaperusteinen raukeamislauseke);
- c) määrätyn tapahtuman toteutuessa (tapahtumaperusteinen raukeamislauseke).

5 artikla

Läpinäkyvyys

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset, joilla on moniääniosakerakenne ja joiden osakkeet *on tarkoitus* ottaa tai on jo otettu kaupankäynnin kohteeksi pk-yritysten kasvumarkkinalla *sen jälkeen, kun ne ovat käyttäneet* 3 artiklan mukaista *oikeuttaan, sisällyttävät tämän artiklan 3 kohdassa lueteltuihin tietoihin* seuraavat *asiakirjat*:
 - a) *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129¹⁰ 6 artiklassa tarkoitettu esite, asetusten (EU) 2017/1129, (EU) N:o 596/2014 ja (EU) N:o 600/2014 muuttamisesta unionin julkisten pääomamarkkinoiden houkuttelevuuden lisäämiseksi yritysten kannalta ja pienten ja keskisuurten yritysten pääoman saannin helpottamiseksi annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa tarkoitettu EU:n kasvuantiaksiakirja tai direktiivin (EU) 2014/65/EU 33 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu listalleottoa koskeva asiakirja, sen mukaan, minkä näistä yritys julkaisee; sekä*

¹⁰ *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1129, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 12).*

b) *komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/565¹¹ 78 artiklan 2 kohdan g alakohdassa tarkoitettu vuotuinen tilinpäätöskertomus tapauksissa, joissa tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot ovat muuttuneet sen jälkeen, kun ne viimeksi julkaistiin tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettussa esitteessä, EU:n kasvuantiaksi kirjassa tai listalleottoa koskevassa asiakirjassa taikka edellisessä vuotuisessa tilinpäätöskertomuksessa.*

2. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset, joilla on moniääniosakerakenne ja joiden osakkeet on tarkoitus ottaa tai on jo otettu kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, jota ei ole rekisteröity pk-yritysten kasvumarkkinaksi, sen jälkeen, kun ne ovat käyttäneet 3 artiklan mukaista oikeuttaan, sisällyttävät tämän artiklan 3 kohdassa lueteltuihin tietoihin seuraavat asiakirjat:*

a) *asetuksen (EU) 2017/1129 6 artiklassa tarkoitettu esite, asetusten (EU) 2017/1129, (EU) N:o 596/2014 ja (EU) N:o 600/2014 muuttamisesta unionin julkisten pääomamarkkinoiden houkuttelevuuden lisäämiseksi yritysten kannalta ja pienten ja keskisuurten yritysten pääoman saannin helpottamiseksi annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa tarkoitettu EU:n kasvuantiaksi kirja taikka kansallisessa lainsäädännössä tai asianomaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää koskevissa säännöissä edellytetty mahdollinen listalleottoa koskeva asiakirja, jos yritys julkaisee kyseisen esitteen tai asiakirjan; sekä*

b) *kansallisessa lainsäädännössä edellytetty vuotuinen tilinpäätöskertomus tapauksissa, joissa 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tietoja ei ole aiemmin julkaistu tai ne ovat muuttuneet sen jälkeen, kun ne viimeksi julkaistiin tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettussa esitteessä, EU:n kasvuantiaksi kirjassa tai listalleottoa koskevassa asiakirjassa taikka edellisessä vuotuisessa tilinpäätöskertomuksessa.*

¹¹ *Komission delegoitu asetukset (EU) 2017/565, annettu 25 päivänä huhtikuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämisestä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta (EUVL L 87, 31.3.2017, s. 1).*

3. *Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot koostuvat seuraavista yksityiskohtaisista tiedoista:*

- a) *yrityksen osakerakenne sekä tiedot eri osakelajeista, mukaan lukien osakkeet, joita ei ole otettu kaupankäynnin kohteeksi, ja kunkin osakelajin osalta osakkeisiin liittyvät oikeudet ja velvoitteet ja prosenttiosuus kokonaisosakepääomasta tai osakkeiden kokonaismäärästä sekä osakkeiden edustama kokonaisäänimäärä;*
- b) mahdolliset *osakkeiden* siirtoa koskevat rajoitukset, mukaan lukien yrityksen tiedossa olevat osakkeenomistajien väliset sopimukset, jotka voivat johtaa *tällaisiin rajoituksiin*;
- c) *osakkeiden* äänivaltaa koskevat rajoitukset, mukaan lukien yrityksen tiedossa olevat osakkeenomistajien väliset sopimukset, jotka voisivat johtaa *tällaisiin rajoituksiin*;
- d) niiden osakkeenomistajien henkilöllisyys, *jos se on yrityksen tiedossa*, joilla on hallussaan moniääniosakkeita, *jotka edustavat vähintään viittä prosenttia yrityksen kaikkien osakkeiden äänimäärästä ja* tapauksen mukaan niiden luonnollisten *henkilöiden* tai oikeushenkilöiden henkilöllisyys, joilla on oikeus käyttää äänioikeuksia näiden osakkeenomistajien puolesta.

Sovellettaessa d alakohtaa, jos osakkeenomistajat tai henkilöt, joilla on oikeus käyttää äänioikeuksia näiden puolesta, ovat luonnollisia henkilöitä, heidän henkilöllisyytensä julkistaminen edellyttää ainoastaan heidän nimensä julkistamista.

- I**
4. *Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ylläpitävät sijoituspalveluyritykset ja markkinatoimijat varmistavat 5 kohdan mukaisesti hyväksytyjä teknisiä sääntelystandardeja noudattaen, että kyseiset sijoituspalveluyritykset ja markkinatoimijat yksilöivät selkeästi niiden yritysten, joilla on moniääniosakerakenne, kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteeksi otetut osakkeet. Jäsenvaltioiden on myös edellytettävä, että nämä yritykset ilmoittavat kyseisten teknisten sääntelystandardien mukaisesti asianomaisille sijoituspalveluyrityksille ja markkinatoimijoille moniääniosakerakenteiden olemassaolosta.*
5. *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen laatii luonnokset teknisiksi sääntelystandardeiksi, joissa täsmennetään, miten 4 kohdassa tarkoitettujen sijoituspalveluyritysten ja markkinatoimijoiden on yksilöitävä sellaisten yritysten osakkeet, joissa on moniääniosakerakenne. Näissä teknisten sääntelystandardien luonnoksissa on myös täsmennettävä, miten näiden yritysten on ilmoitettava asianomaisille sijoituspalveluyrityksille ja markkinatoimijoille kyseisten moniääniosakerakenteiden olemassaolosta. Laatiessaan luonnoksia teknisiksi sääntelystandardeiksi, joiden tarkoituksena on varmistaa 4 kohdassa tarkoitettu selkeä yksilöinti, arvopaperimarkkinaviranomainen ottaa huomioon vakiintuneet markkinastandardit ja hyvin toimivat käytännöt niiden yritysten yksilöimiseksi, joilla on moniääniosakerakenne.*

Arvopaperimarkkinaviranomainen toimittaa nämä teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta... [12 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta täydentää tätä direktiiviä hyväksymällä tässä kohdassa tarkoitettut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1095/2010 10–14 artiklan mukaisesti.

6 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio antaa viimeistään ... **päivänä ...kuuta ...** [**neljän** vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja **vaikuttavuudesta, myös tämän direktiivin soveltamisalan laajentamisen asianmukaisuudesta**. Tätä varten kunkin jäsenvaltion on toimitettava komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [**kolmen** vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] tiedot, jotka koskevat erityisesti seuraavia seikkoja:

- a) niiden yritysten lukumäärä, **joilla on moniääniosakerakenne ja joiden osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi kussakin monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä ja kullakin säännellyllä markkinalla jäsenvaltiossa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [yhtä päivää vaille kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] ja niiden yritysten lukumäärä, joiden osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi kussakin monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä ja kullakin säännellyllä markkinalla jäsenvaltiossa tämän päivän jälkeen;**

- b) ala, jolla a alakohdassa tarkoitetut yritykset toimivat, ja niiden markkina-arvo **osakkeiden kaupankäynnin kohteeksi ottamisen** hetkellä;
- c) **jos niitä on käytössä jäsenvaltiossa**, sijoittajansuojaa koskevat **takeet**, joita a alakohdassa tarkoitetut yritykset soveltavat moniääniosakerakenteiden osalta.

7 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ... päivänä ...kuuta ... **[kahden** vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä]. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. **Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten** viittaukset **tehdään**.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset, **mukaan lukien mahdolliset 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut takeet**, kirjallisina komissiolle.

8 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

9 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

Or. en